

**WNIOSEK O NADANIE SZKOLE
KRAJOWEGO CERTYFIKATU SZKOŁA PROMUJĄCA ZDROWIE**

W imieniu społeczności szkolnej składamy niniejszy wniosek o nadanie naszej szkole Krajowego Certyfikatu Szkoła Promująca Zdrowie

Szkolny koordynator promocji zdrowia

Zofia Bednarczuk
Renata Pieczykolan

Dyrektor szkoły

Elżbieta Widyma

Grabowiec, 04.12.2013r.

I. Informacje o szkole

1. Nazwa szkoły: Zespół Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Grabowcu

2. Adres szkoły: ul. Wojsławska nr domu 1

Kod pocztowy: 22 – 425 Miejscowość: Grabowiec

Tel. (84) 6512417 fax 846512363 e-mail: grabowiec@grabowiec.edu.pl

3. Organ prowadzący (nazwa, adres, telefon)

Urząd Gminy

ul. Rynek 3

22-425 Grabowiec

tel. 846512474

4. Lokalizacja szkoły: województwo lubelskie powiat zamojski

miasto, wieś²

5. Liczba uczniów: 389

6. Rozpoczęcie działań dla tworzenia szkoły promującej zdrowie: rok 2001.

7. Przynależność do rejonowej (powiatowej, miejskiej) sieci szkół promujących zdrowie³:

NIE, Tak – od kiedy:

8. Przyjęcie do wojewódzkiej sieci szkół promujących zdrowie rok 2005.

---

²Właściwe podkreślić

³ Dotyczy szkół w województwach, w których istnieją takie sieci

9. Data przeprowadzenia autoewaluacji działań szkoły w zakresie ustalonym w pięciu standardach z wykorzystaniem zalecanych metod i narzędzi⁴ :
miesiąc kwiecień - maj 2012r.

II. Osiągnięcia i specjalne kompetencje („mocne strony”) szkoły w zakresie tworzenia szkoły promującej zdrowie.

1. Najważniejsze zmiany, jakie zaszły w szkole w wyniku realizacji programu szkoła promująca zdrowie w ostatnich 3 latach.

W ciągu ostatnich trzech lat zaszło w szkole wiele różnorodnych zmian, np.:

- Udostępniono nowoczesną halę sportową społeczności szkolnej i lokalnej. Codziennie po południu uczniowie i społeczność lokalna mogą skorzystać z szerokiego wachlarza zajęć sportowych, są to zajęcia z aerobiku, piłki nożnej, piłki siatkowej, gimnastyki oraz zajęcia na siłowni.
- Obok szkoły powstał plac zabaw dla dzieci, z którego korzystają dzieci z naszej szkoły, ale także i z całej gminy, a podczas wakacji wszystkie chętne dzieci odwiedzające Grabowiec.
- Powstała „Sala zabaw”, z której mogą korzystać uczniowie klas I-III.
- W trosce o bezpieczeństwo uczniów zainstalowany został monitoring zewnętrzny i wewnętrzny.
- Powstał w szkole gabinet stomatologiczny.
- W szkole pracuje dwóch pedagogów szkolnych, drugi pedagog został zatrudniony w 2012 roku.
- Uczniowie, nauczyciele i rodzice mogą korzystać z pomocy pani psycholog, która pracuje w naszej szkole w każdy poniedziałek.
- Powiększono przedszkole - z trzech oddziałów do pięciu.
- Szkoła zmieniła swój wygląd poprzez, np.:
  - Pomalowanie klas i korytarzy na kolorowo.
  - Zakup nowych mebli (z szufladami dla każdego ucznia) dla klas I-III szkoły podstawowej, dzięki temu uczniowie mogą zostawiać potrzebne rzeczy w szkole.
  - Gruntowny remont toalety damskiej w starej części budynku.
  - Częściowe ułożenie terakoty na korytarzach szkolnych.
  - Całościowy remont pokoju nauczycielskiego (powiększenie, malowanie, panele podłogowe, nowe meble).
  - Malowanie i remonty sal lekcyjnych: ułożenie paneli, płytek podłogowych.
  - Wymianę drzwi ewakuacyjnych w szkole.
  - Wymianę drzwi od sal lekcyjnych.
  - Ułożenie kostki brukowej przy hali sportowej od ul. Kościelnej.
  - Ułożenie kostki brukowej na parkingu przyszkolnym.

---

⁴ Metody narzędzi znajdują się w zeszycie „Edukacja Zdrowotna i Promocja Zdrowia w Szkole” 2006 r. nr 10-11 oraz na stronie internetowej WWW.ore.edu.pl

- Posadzenie dużej ilości kwiatów i roślin ozdobnych, które znajdują się w szkole i jej otoczeniu.
- Bardzo dobrze układa się współpraca z GOPS, dzięki temu:
  - 122 dzieci korzysta z bezpłatnego dożywiania w szkole.
  - pozyskaliśmy środki finansowe na doposażenie stołówki szkolnej, jest to kwota ok. 25.000 zł, za te pieniądze zakupiono: lodówki, kuchenki gazowe, zmywarkę, patelnię elektryczną, garnki nierdzewne, naczynia, sztucce.
- Bierzemy udział w wielu programach unijnych, rządowych m.in. *światlica środowiskowa*, *Piłka zamiast pałki*. Programy te w większym stopniu pozwalają zadbać o wszechstronny rozwój uczniów, ponieważ dzięki nim możemy, np.: zakupić sprzęt sportowy, zorganizować różnego rodzaju wyjazdy i imprezy, zawody sportowe.

2. Najważniejsze osiągnięcie w szkole w zakresie tworzenia szkoły promującej zdrowie.

W myśl powiedzenia „W zdrowym ciele zdrowy duch” nasza szkoła stawia na prawidłowy rozwój dziecka pod względem fizycznym i dlatego stawiamy na sport w każdej dziedzinie, służą temu:

- Wyjazdy na basen dla uczniów szkoły podstawowej.
- Zajęcia pozalekcyjne dla naszych uczniów:
  - piłka siatkowa
  - piłka nożna
  - gimnastyka
  - aerobik
- Zajęcia dla młodzieży pozaszkolnej:
  - piłka siatkowa
  - piłka nożna
- Zajęcia dla społeczności lokalnej:
  - aerobik
  - piłka siatkowa
  - piłka nożna
  - gimnastyka
  - ćwiczenia na siłowni
- Zawody sportowe organizowane w naszej szkole:
  - o puchar dyrektora w piłce siatkowej dziewcząt (międzyszkolny)
  - o puchar dyrektora w piłce siatkowej chłopców (międzyszkolny)
  - eliminacje do turnieju powiatowego dziewcząt i chłopców – piłka siatkowa
  - mistrzostwa powiatu w piłce siatkowej dziewcząt
  - mistrzostwa powiatu w piłce siatkowej chłopców
  - rozgrywki powiatowe w mini siatkówce chłopców
  - rozgrywki powiatowe w mini siatkówce dziewcząt
  - szkolny turniej piłki halowej chłopców (szkoła podstawowa)
  - Dzień Sportu Szkolnego – olimpiada sportowa z rodzicami
  - szkolny turniej piłki halowej chłopców (gimnazjum)
  - mistrzostwa szkoły w siatkówce mieszanej
  - mistrzostwa ministrantów w halowej piłce nożnej

- Zawody sportowe organizowanych przez inne instytucje, w których biorą udział nasi uczniowie:
  - sztafetowe biegi przełajowe dziewcząt (I i II runda)
  - sztafetowe biegi przełajowe chłopców (I i II runda)
  - otwarte biegi uliczne z okazji Święta Niepodległości
  - zamojska liga LZS dziewcząt w piłce siatkowej
  - zamojska liga LZS chłopców w piłce siatkowej
  - Powiatowa Gimnazjada w Piłce Siatkowej Chłopców
  - powiatowe igrzyska w mini siatkówce dziewcząt
  - powiatowe igrzyska w mini siatkówce chłopców
- Rajdy piesze i rowerowe:
  - Rajd na Roztocze Wschodnie
  - Rajd Niepodległościowy
  - Rajd „Śladami Henryka Sienkiewicza”
  - Rajd IPN – Lasy Janowskie
  - rajdy rowerowe po najbliższej okolicy
- Zajęcia z gimnastyki korekcyjno – kompensacyjnej, przeznaczone dla wszystkich potrzebujących uczniów.

3. Specjalne kompetencje („mocne strony”) szkoły w zakresie tworzenia szkoły promującej zdrowie z obszaru dwóch standardów.

Lp.	Specjalne kompetencje szkoły („mocne strony”) w zakresie tworzenia szkoły promującej zdrowie	Nr Standardu
1.	<p>Szkoła bierze udział w wielu programach i projektach profilaktycznych mających na celu; wszechstronny rozwój ucznia, jego bezpieczeństwo, zdrowy styl życia, a co się z tym wiąże promocję zdrowia. Są to min:</p> <p>Szkoła bez przemocy. Od czerwca 2011 posiadamy dwa certyfikaty „Szkoły bez przemocy”, jeden dla szkoły podstawowej, natomiast drugi dla gimnazjum.</p> <p>Razem bezpieczniej – piłka zamiast pałki. Braliśmy udział w tym programie w roku szkolnym 2011/2012. Program ten polegał na realizacji zajęć z zakresu: piłki nożnej, piłki siatkowej, aerobiku, zajęć informatycznych, spotkań z ciekawymi ludźmi (np. strażakiem), szkoleń dla uczniów z zakresu pierwszej pomocy, wyjazdów na basen, imprez integracyjnych.</p> <p>Szkoła dobrze wychowana. Program „Szkoła dobrze wychowana” jest akcją społeczną, której celem jest wsparcie działań dydaktyczno - wychowawczych szkoły, kształtowanie i budowanie</p>	Standard 2

właściwych postaw uczniów oraz relacji między uczniami, nauczycielami i rodzicami.

Trzymaj formę.

Celem programu *Trzymaj formę!* jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

Znajdź właściwe rozwiązanie.

Ogólnopolski program profilaktyki palenia tytoniu (realizujemy od roku szkolnego 2010/2011). Celem tego programu było zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej, zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości dymu tytoniowego, kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich, kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem czynnego i biernego palenia tytoniu, kształtowanie umiejętności radzenia sobie w różnych trudnych i stresujących sytuacjach.

Radosna szkoła.

Program ten ma na celu pomoc w kształtowaniu szeregu umiejętności uczniów, które są niezwykle ważne dla powodzenia procesu nauczania. Chodzi przede wszystkim o umiejętności motoryczne oraz o umiejętności w zakresie koordynacji wzrokowo-ruchowej, spostrzegawczości i zdolności manualnych, a także precyzji i celowości ruchu oraz wyobraźni przestrzennej.

Bądź bezpieczny w sieci.

Jest to program profilaktyczno-edukacyjny, którego zadaniem jest nauczyć dzieci jak mądrze korzystać z Internetu i sieci, a także jak zadbać o e-bezpieczeństwo.

Szklanka mleka

Celem programu *Szklanka mleka* jest kształtowanie wśród dzieci i młodzieży dobrych nawyków żywieniowych poprzez promowanie spożycia mleka i przetworów mlecznych.

5 porcji warzyw i owoców

Jest to ogólnopolski program edukacyjny „5 porcji warzyw, owoców lub soku”. Jego podstawowy cel to edukacja uczniów, rodziców dzieci i nauczycieli w celu kreowania zdrowych nawyków żywieniowych poprzez regularne spożywanie pięciu porcji warzyw, owoców lub soku.

Jedz smacznie i zdrowo (Winiary)

Program, którego celem jest nauka zasad zdrowego odżywiania oraz zachęcenie do podejmowania pierwszych,

samodzielnych prób gotowania, przez młodych ludzi.

Powszechny program nauki pływania dla klas I – III.

Zadaniem tego programu jest wytworzenie u ucznia nawyku aktywności fizycznej poprzez uczestnictwo w zajęciach nauki pływania, opanowanie elementarnych umiejętności w zakresie pływania, podnoszenie ogólnej sprawności fizycznej, zapoznanie uczniów z niebezpieczeństwami podczas kąpieli, wyrobienie nawyków higieny osobistej, wzmacnianie stanu zdrowia poprzez hartowanie organizmu, wyrobienie nawyku prawidłowej postawy, kształtowanie cech osobowości takich jak: odwaga, zdyscyplinowanie, systematyczność, życzliwość.

Jem kolorowo (Knorr)

Celem programu jest propagowanie wśród dzieci i dorosłych prawidłowych nawyków żywieniowych ze szczególnym uwzględnieniem codziennego spożywania warzyw i owoców. Tytuł programu „Jem kolorowo!” nawiązuje do 5 kolorów, na które podzielono warzywa i owoce. Autorzy programu zachęcają, by jeść codziennie warzywa i owoce każdego koloru, ponieważ składniki pokarmowe zawarte w każdej grupie kolorystycznej troszczą się o organizm w różny sposób.

Alert Ekologiczno – Zdrowotny.

Główne cele tego konkursu to: podnoszenie poziomu sanitarnego i higienicznego szkoły, kształtowanie świadomości ekologicznej i zdrowotnej młodzieży i społeczności lokalnej, udzielanie pomocy na rzecz osób potrzebujących, rozwijanie wrażliwości na piękno przyrody i konieczności jej ochrony. W konkursie tym braliśmy udział przez cztery lata zajmując za każdym razem pierwsze miejsce w powiecie. Natomiast w województwie zdobyliśmy: wyróżnienia, II miejsce i w XI X edycji I miejsce.

Szkoła Odkrywców Talentów.

Od 2012 roku szkoła podstawowa i gimnazjum posiadają certyfikaty Szkoły Odkrywców Talentów. W powiecie zamojskim jeszcze tylko trzy szkoły posiadają ten zaszczytny tytuł.

Owoce w szkole.

Program ten realizujemy po raz trzeci w naszej szkole, jest on skierowany do uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Głównym jego zadaniem jest trwała zmiana nawyków żywieniowych dzieci poprzez zwiększenie udziału owoców i warzyw w codziennej diecie oraz propagowanie zdrowego

	<p>odżywiania poprzez działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym realizowane w szkołach podstawowych. Dzieciom uczestniczącym w programie udostępnia się:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ świeże owoce (jabłka, gruszki, truskawki), ➤ świeże warzywa (marchew, papryka słodka, rzodkiewki), ➤ soki owocowe, warzywne oraz owocowo-warzywne. <p>„Szkoła dobrze wychowana” Program pilotażowy jest akcją społeczną, której celem jest wsparcie działań dydaktyczno - wychowawczych szkoły, kształtowanie i budowanie właściwych postaw uczniów oraz relacji między uczniami, nauczycielami i rodzicami.</p> <p>Fluoryzacja – program prowadzony przez pielęgniarkę szkolną.</p> <p>Europejski program AMPHORA – mający na celu uświadomienie uczniom zgubnego wpływu alkoholu na organizm człowieka. Projekt ten badał wiele aspektów problematyki alkoholowej m.in.: zależność między reklamami alkoholu i postawami wobec nich a konsumpcją u nieletnich.</p> <p>Ogólnopolski program edukacyjny dla klas I „Klub Bezpiecznego Puchatka” CELE PROGRAMU:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Edukacja i poprawa bezpieczeństwa dzieci, które rozpoczynają swoją naukę w szkole. ➤ Wytworzenie u dzieci naturalnych sposobów unikania i reagowania na zagrożenia. ➤ Edukacja rodziców w zakresie ochrony dzieci przed zagrożeniami. ➤ Zwrócenie uwagi nauczycieli nauczania początkowego oraz dyrektorów szkół na konieczność edukowania dzieci w szeroko rozumianej tematyce bezpieczeństwa. 	
2.	<p>Szkoła Promująca Zdrowie prowadzi edukację zdrowotną uczniów i pracowników oraz dąży do zwiększenia jej jakości i skuteczności, poprzez:</p> <p>Działalność Szkolnego Koła PCK: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Sprzątanie Świata, zbiórka nakrętek z przeznaczeniem dla chorych dzieci, promocja zdrowego stylu życia, wykonanie szeregu gazetek</p>	Standard 3

o tematyce zdrowotnej, udział w akcji Góra Grosza, Światowy Dzień Walki z Głodem, Dzień Pokoju, Dzień bez Papierosa, obchody Dnia Służby Zdrowia.

Działalność świetlicy szkolnej np.: zajęcia kulinarne, zajęcia ruchowe, konkursy, np. „Święto jabłka”, „Święto marchewki”, „Kanapki z nowalijek”, „Śmieszne potrawy z warzyw”.

Akcje charytatywne

- Zbiórka środków opatrunkowych dla podopiecznych hospicjum w Łabuniach.
- Zbiórka darów dla dzieci z Domu Dziecka w Łabuniach.
- Zbiórka darów dla Hospicjum im. Małego Księcia w Lublinie

Konkursy:

- Mój las
- Bądź zdrowa, Mamo. Zbadaj się
- Ratujemy i uczymy ratować
- Bezpieczni na drodze
- Piosenka o zdrowiu
- Pomoc niesie radość
- Bezpieczny komputer, Internet, telefon
- Zielona klasa
- Liczenie kalorii
- Przyrodnik roku
- Człowiek a środowisko
- Bądź bezpieczny w sieci
- Korzyści jazdy rowerem
- Krew ratuje życie
- Planeta Ziemia
- „Nie palmy” (konkurs dla klas VI)

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Konkurs na list „Mamo, tato nie pal” ➤ Konkurs plastyczny na plakat „Szkodliwy dymek” ➤ Klasowy konkurs przyrodniczo – zdrowotny „Jesteśmy znawcami przyrody” ➤ Międzyszkolny konkurs przyrodniczo – ekologiczno – zdrowotny – „Przyroda Potrzebuje Przyjaciół” ➤ „Jedz smacznie i zdrowo” - konkurs na plakat ➤ Konkurs plastyczny „Jem zdrowo i kolorowo” ➤ Konkurs plastyczny „Ratujemy i uczymy ratować” ➤ BRD <p>Spotkania z pielęgniarką szkolną:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Higiena osobista uczniów ➤ Owoce i warzywa na co dzień ➤ Zdrowy styl życia ➤ Szkodliwość palenia tytoniu <p>Pracę pedagogów szkolnych – organizacja szkoleń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dla rodziców: <ul style="list-style-type: none"> ○ Komunikacja – jak radzić sobie z dzieckiem? ○ Radzenie sobie z agresywnym dzieckiem. ○ Zagrożenia wynikające z używania Internetu. ➤ Dla nauczycieli: <ul style="list-style-type: none"> ○ Właściwe relacje nauczyciel – uczeń, panowanie nad emocjami, dostosowanie metod wychowawczych do wieku rozwojowego ucznia. ○ Pomoc psychologiczno- pedagogiczna. ➤ Dla uczniów: <ul style="list-style-type: none"> ○ Budowanie właściwych relacji pomiędzy kolegami z klasy. <p>Pracę psychologa, który organizował wiele spotkań dla</p>	
--	--	--

uczniów, rodziców i nauczycieli, oto tematy niektórych z nich:

- Nasze prawa i obowiązki. Tworzymy zgrany zespół. Wzmacnianie więzi.
- Jak gadać, by się dogadać? Efektywna komunikacja.
- Co mówię, gdy milczę? Komunikacja niewerbalna.
- Mam prawo do złości. Moja złość z relacji z innymi ludźmi.
- Co to jest agresja?
- Jak rozpoznać i opanować agresję? Trening kontroli złości.
- Odmawianie w sytuacji namawiania do agresji, ponoszenie odpowiedzialności za własne czyny.
- Stanowczo czy asertywnie? Ćwiczenie zachowań asertywnych.
- Wyrazić siebie słowami...tworzymy komunikaty „JA”.

Organizowanie spotkań z lekarzem temat:

- „Lekarstwa – czy można po nie sięgać samodzielnie?”
- „Zdrowy styl życia”

Spotkania ze stomatologiem, poznanie pracy oraz rozmowy na temat:

- „Higiena jamy ustnej”

Spotkania z policjantami na temat:

- Bezpieczna droga do szkoły.
- Bądź widoczny na drodze.

Spotkanie ze strażakiem na temat:

- Szkolenie dowódców i kandydatów na dowódców Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych.

	<p>Organizowanie szkoleń dla rodziców na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Radzenie sobie z agresją. ➤ Rozpoznawanie zachowań narkotycznych. ➤ Promocja zdrowego stylu życia: żywienie i aktywność fizyczna. ➤ Szkody i zagrożenia wynikające z nadużywania alkoholu, palenia papierosów. <p>Organizowanie szkoleń dla nauczycieli:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Radzenie sobie z agresją. ➤ Rozpoznawania i przeciwdziałanie przemocy. <p>Organizowanie szkoleń dla uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zasady udzielania I pomocy (szkolenie przeprowadził wykwalifikowany ratownik medyczny). <p>Organizowanie happeningów</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ promujących zdrowy styl życia, ➤ informujący o szkodliwości palenia. <p>Przygotowywanie ulotek i plakatów o tematyce zdrowotnej i profilaktycznej</p>	
--	--	--

2. Proponowany sposób przekazania innym szkołom własnych doświadczeń i kompetencji.

Szkoła nasza od zawsze stara się przekazywać innym szkołom swoje doświadczenia i kompetencje, realizujemy to poprzez:

Organizowanie Międzyszkolnych Spotkań Integracyjnych.

Są one organizowane w naszej szkole od 2004 roku. Polegają na tworzeniu wspólnych zajęć dla uczestników szkół ogólnodostępnych oraz szkół i ośrodków specjalnych.

Już w 2003 roku w ramach zajęć pozalekcyjnych została zorganizowana grupa integracyjna. Tworzyły ją dzieci dotknięte niepełnosprawnością i dzieci zdrowe. Raz w miesiącu odbywały się spotkania integracyjne. Praca „bardzo małymi krokami” przyniosła pozytywne efekty, dlatego szkoła rozszerzyła swoją działalność i w 2005 roku zorganizowane zostały I Międzyszkolne Spotkania Integracyjne, a potem następne. Do tej pory udało się nam zorganizować siedem takich świąt. Tematyka była różnorodna. Każde

spotkanie było pod innym hasłem: „Poznajmy się”, „Bawmy się”, „Niech żyje bal”, „Dzielmy się radością”, „W wielkanocnym nastroju”, „Zabawa w teatr”, „Razem być”.

Zaproszenie do wspólnej zabawy przyjęły szkoły ogólnodostępne: Szkoła Podstawowa w Trzeszczanach, Szkoła Podstawowa w Nielewki, Szkoła Podstawowa w Miączynie oraz Specjalne Ośrodki Szkolno – Wychowawcze z Zamościu i Świdnika k. Lublina, Ośrodek Terapeutyczno – Edukacyjny „Krok za Krokiem” w Zamościu, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Hrubieszowie i Zamościu.

Udział wszystkich dzieci w przygotowanych dla nich programach był niezwykle ciekawym doświadczeniem. Dzieci przeżywały radość z odniesionego sukcesu, ponieważ były w centrum zainteresowania. Osoby, które nie mogły wystąpić w inscenizacjach uczestniczyły w quizie lub innej roli dostosowanej do ich możliwości (pomoc w rozdawaniu nagród itp.). Widok uśmiechniętych dzieci to najpiękniejsze elementy tych świąt.

Spotkania umożliwiły wzajemne poznanie się rówieśników z różnych szkół, stworzyły możliwość wspólnej zabawy dzieciom o różnym stopniu rozwoju intelektualnego i fizycznego, wyzwały różnorodną aktywność dziecięcą, a jednocześnie pozwalały przyjemnie spędzić wolny czas.

Międzyszkolne Spotkania Integracyjne mają na celu kształtowanie u uczniów zdrowych postaw empatii wobec niepełnosprawnych, promowanie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych, uwrażliwienie na potrzeby innych, które prowadziłyby do niesienia im pomocy dziś i w przyszłości.

Rezultatem organizowanych Międzyszkolnych Spotkań Integracyjnych były zajęcia teatralne. Nasz dorobek prezentowaliśmy nie tylko w ramach programu artystycznego spotkań integracyjnych, ale również występowaliśmy gościnnie w zaprzyjaźnionych szkołach, specjalnych ośrodkach szkolno- wychowawczych oraz warsztatach terapii zajęciowej powiatu zamojskiego i hrubieszowskiego, braliśmy także udział w przeglądach powiatowych teatrów dziecięcych. Nasze sukcesy to:

- Wyróżnienie i I miejsce w Powiatowym przeglądzie Teatrów Szkolnych w Złotcu,
- I miejsce podczas Zamojskich Premier Teatralnych,
- I miejsce podczas Wojewódzkiego Festiwalu Najciekawszych Widowisk Teatralnych w Lublinie.

Kolejną korzyścią organizowania tych spotkań było pozyskanie sponsorów na wyjazdy i wycieczki dla dzieci niepełnosprawnych i potrzebujących pomocy. Dzięki temu uczniowie wielokrotnie byli na basenie, w kinie, w teatrze, zwiedzali Zamość, Hrubieszów, Lublin, Warszawę.

Spotkania te organizujemy co roku i mamy zamiar organizować dalej, ponieważ sprawiają one ogromną radość dzieciom i ich opiekunom, ponadto dla nauczycieli to doskonały czas na wymianę doświadczeń i spostrzeżeń dotyczących pracy z osobami niepełnosprawnymi.

🚦 Organizowanie konkursu ekologiczno- zdrowotnego dla szkół z powiatu zamojskiego „PRZYRODA POTRZEBUJE PRZYJACIÓŁ”

Konkurs kierowany jest do uczniów szkół podstawowych powiatu zamojskiego, organizujemy go już od 10 lat, porusza treści ekologiczne i zdrowotne.

Cele konkursu:

- rozwijanie zainteresowań uczniów wiedzą o środowisku,
- wyrabianie poczucia odpowiedzialności za stan otaczającej przyrody,
- kształtowanie nawyków zdrowego żywienia,
- uświadomienie potrzeby prowadzenia zdrowego stylu życia,
- dzielenie się swoją wiedzą z kolegami z innych szkół,
- zachęcanie do samodzielnego zdobywania wiedzy,
- dzielenie się doświadczeniem z innymi nauczycielami,
- kształcenie umiejętności pracy w grupie i wspólnej zabawy.

Każda edycja konkursu miała swoje hasło, np.: „Woda źródłem życia”, „Czyste środowisko- zdrowy człowiek”, „Co to znaczy zdrowy styl życia?”, „Żyjmy w przyjaźni z naturą”.

Zgodnie z hasłem uczestnicy konkursu wykonywali prace w formie plakatu, ulotki, prezentacji, które przedstawiali wszystkim uczestnikom. Natomiast nasza szkoła przygotowywała dekoracje, przedstawienia, poczęstunek, nagrody, testy do rozwiązania oraz inne ciekawe zadania do różnych konkurencji (puzzle, kalambury, zadania na szybkość).

Uczestnicy, czyli zespoły 3-osobowe z różnych szkół (Zamościa – szkoły nr 4 i nr 8, Sitna, Miączyna, Kotlic, Tuczęp, Niewirkowa, Świdnik) rywalizowały ze sobą: - dzieląc się swoją wiedzą, wspólnie się bawiąc, wymieniając się doświadczeniami zdobytymi podczas działalności ekologiczno – zdrowotnej prowadzonej w środowisku, w którym żyją.

Szkoły biorące udział w konkursie otrzymują od nas (oprócz nagród i dyplomów) albumy „Ciekawe miejsca na Zamojszczyźnie”, zestawy zadań konkursowych do wykorzystania w swojej szkole, scenariusze przedstawień oraz płytę ze zdjęciami z przebiegu konkursu. Konkurs ten to dobry sposób, aby podzielić się swoją wiedzą i doświadczeniem między nauczycielami i uczniami.

Organizowanie Święta Wolności.

Święta Wolności są próbą odpowiedzi na wołanie Jana Pawła II „Potrzeba wychowania do wolności.” To cykl odbywających się raz w roku spotkań organizowanych w Zespole Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Grabowcu, przeznaczonych dla młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej z Grabowca oraz uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. S. Staszica w Hrubieszowie.

Jan Paweł II zwrócił uwagę na siedem aspektów wolności, które współlistnieją, albo nie ma żadnego z nich. Należą do nich: **dekalog, modlitwa, przyjęcie cierpienia, miłości, prawda, wyrzeczenie i Eucharystia.** Każde Święto Wolności to rozważanie jednego z tych aspektów. Organizowanie tego święta rozpoczęliśmy od 2009 roku, do tej pory odbyły się cztery:

- I Święto Wolności - 5 czerwca 2009r. - obchodzono pod hasłem „Dekalog drogą wolności”. Mottem spotkania były słowa Jana Pawła II „Wolność nie wyraża się w dokonywaniu wyborów przeciw Bogu”.

Program spotkania:

- Spektakl w wykonaniu grupy teatralnej „Skierka” prowadzonej przez p. Marię Kozar pt. „Jest taki kwiat” przygotowany według autorskiego scenariusza.
- Katecheza ks. Tomasza Źwiernika pt. „Dekalog drogą wolności” ilustrowania świadectwami więźniów z Zakładu Karnego w Zamościu.
- Koncert Krystiana - więźnia nagrodzonego podczas zamojskiego Konkursu im. Marka Grechuty.

- II Święto Wolności odbyło się 7 czerwca 2010r. pod hasłem „Modlitwa drogą wolności.” Mottem spotkania stały się słowa Jana Pawła II wypowiedziane w Częstochowie: „Tu zawsze byliśmy wolni.”

Program spotkania:

- Spektakl w wykonaniu grupy teatralnej „Skierka” pt. „Miłość mi wszystko wyjaśniła” przygotowany według scenariusza p. M. Kozar przygotowanego w oparciu o książkę Daniela Ange’a „Zraniony Pasterz” i poezji Karola Wojtyły.
- Katecheza ks. Tomasza Źwiernika pt. „Modlitwa drogą wolności” uzupełniona świadectwami więźniów z Zakładu Karnego w Zamościu- Tomasz, Grzegorz, Adriana i Dariusza.
- Koncert Magdy-pani muzykolog z UMCS-u.

- III Święto Wolności miało miejsce 19 maja 2011r. Obchodzone było pod hasłem „Przyjęcie cierpienia drogą wolności”. Mottem spotkania stały się słowa Jana Pawła II „ Krzyż przyjęty w miłości rodzi wolność.”

Program spotkania:

- Spektakl grupy teatralnej „Skierka” na podstawie sztuki pt. „Tajemnica” napisanej przez uczennicę naszego gimnazjum Martę Kwiatkowską.
- Katecheza ks. Tomasza Źwiernika pt. „Przyjęcie cierpienia drogą wolności” dopełniona świadectwami więźniów z Zakładu Karnego w Zamościu- Marka, Adama i Marka.
- Koncert siostry Marty Nauman.

- IV międzyszkolne Święto Wolności odbyło się 6 czerwca 2012 roku pod hasłem: „Miłość drogą wolności” z udziałem więźniów z Zakładu Karnego w Zamościu i ich kapelana. Mottem spotkania były słowa Jana Pawła II: „Nie ma większej miłości niż miłość krzyża. Nie istnieje większa wolność niż wolność miłości”. Święto urozmaicił koncert wokalny – instrumentalny artystów z Zamościa.

Spotkania te są „lekcją życia” dla społeczności szkolnej, ponieważ pozwalają dostrzec co w życiu ważne, o co należy dbać, jak postępować ze swoim życiem...

W 2013 roku odbędzie się następne Święto Wolności, ponieważ dotychczas co roku młodzież potwierdzała zasadność Świąt Wolności. Oto niektóre z wypowiedzi uczestników:

- „Świadectwa więźniów dały mi wiele do myślenia. Opowiadali oni o tym, że byli złymi ludźmi, a jednak Bóg ich nadal kocha... Myślę, że to spotkanie umocniło mnie w wierze i zraziło do sięgania po alkohol, narkotyki i papierosy”. Łukasz

- „Udział w Święcie Wolności dał mi respekt do życia. Doszedłem do wniosku, że wszelkie nałogi sprowadzają ludzi do parapeku i jeszcze niżej”. Paweł

- „Święto Wolności to dla mnie wstrząsające przeżycie. Najbardziej zapamiętałam Marka, który wyglądał na napakowanego mięśniaka, a potrafił mówić o sobie z wielką pokorą. Po tym spotkaniu inaczej patrzę na wiele rzeczy. W więzieniu można się nawrócić. To jest fakt, o którym dopiero teraz się przekonałam”. Iza

Organizowanie wymiany międzynarodowej.

Dbając o wszechstronny rozwój uczniów Zespół Szkół im. Henryka Sienkiewicza umożliwia naukę dwóch języków obcych: języka niemieckiego oraz języka angielskiego. Szkoła kładzie duży nacisk na kompetencje komunikacyjne uczniów, znajomość języków obcych, kontakty z młodzieżą z innych krajów, kształtowanie postawy otwartości na świat, innych ludzi, tolerancję i akceptację drugiego człowieka, bez względu na jego kolor skóry, wyznanie, pochodzenie, stan majątkowy, niepełnosprawność...

Gimnazjaliści uczący się języka niemieckiego poznają kulturę Niemiec i krajów niemieckojęzycznych. W celu rozwijania umiejętności językowych, a także wspomnianej otwartości na świat, podjęliśmy wysiłek zorganizowania wymiany młodzieży. W 2010 roku nawiązaliśmy współpracę ze szkołą w Rendsburgu, w Niemczech. Wymianę prowadzimy dzięki współpracy z fundacją Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, która dofinansuje wyjazdy dzieci oraz przekazuje część pieniędzy na organizację pobytu Niemców i Polaków. Językiem wymiany był język niemiecki oraz angielski.

Niezwykle ważnym i cennym doświadczeniem tej wymiany była możliwość spotkania się uczestników wymiany z byłym prezydentem Niemiec Horstem Köhlerem. Spotkanie to odbyło się w Skierbieszowie, miejscowości w której urodził się były prezydent Niemiec. Nasi uczniowie wraz ze swoimi przyjaciółmi z Rendsburga mieli zaszczyt uczestniczyć w bezpośrednim spotkaniu z prezydentem, mogli zadawać mu pytania i zrobić sobie pamiątkowe zdjęcia. Wydarzenie to odcisnęło się głęboko w pamięci nas wszystkich. W ramach wymiany społeczność szkolna z Grabowca i Rendsburga wspólnie uczyła się, bawiła, rozgrywała mecze sportowe, ćwiczyła na siłowni, urządzała zawody sportowe, rajdy piesze i rowerowe, jeździła na wycieczki. Odbywały się także warsztaty artystyczne i kulinarne, które prowadziła pani Zofia Greniuk- nauczycielka plastyki i techniki. Uczniowie przełamywali stereotypy kulturowe, uczyli się otwartości, tolerancji i szacunku wobec europejskiego bogactwa kulturowego i innego człowieka. Uczniowie poznali ciekawe miejsca, wzbogacili swoją wiedzę, a przede wszystkim cały czas aktywnie i zdrowo spędzali czas.

Wymiana ta była motywacją do nauki języka obcego, ale pozwoliła także:

- „Uczyć się od siebie”, czyli korzystać z pomysłów i doświadczeń obu szkół.

- Nawiązać przyjaźnie między uczniami, nauczycielami i dyrekcją z naszej szkoły i szkoły niemieckiej.
- Nawiązać stałą współpracę ze szkołą w Rendsburgu.
- Nawiązać współpracę z Fundacją Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, co umożliwiło uczestnictwo w różnorodnych szkoleniach i inicjatywach organizowanych przez tą fundację.
- Poznać część Europy za niewielkie pieniądze – uczniowie pokrywali wyłącznie koszty przejazdu.

II. Publiczna prezentacja wyników autoewaluacji

1. Data prezentacji: 21.11.2012r.
2. Miejsce prezentacji: Zespół Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Grabowcu (sala gimnastyczna)
3. Uczestnicy:
  - a) Członkowie społeczności szkolnej
  - b) Osoby spoza szkoły: rodzice, przedstawiciele Rady Rodziców, lekarz medycyny z miejscowej przychodni, przedstawiciele władz samorządowych,
4. Przedstawione wyniki autoewaluacji:
  - a) Sukcesy
    - Zadowolenie 100 % nauczycieli z pracy w szkole.
    - Założenie sklepiku ze zdrową żywnością.
  - b) problemy wymagające rozwiązania:
    - Bardziej zaangażować rodziców do współpracy z nauczycielami, wychowawcami, dyrekcją.
    - Starać się do minimum ograniczyć stres wynikający z uczęszczania do szkoły.
    - Pozyskać teren i fundusze pod boisko szkolne.
    - Zorganizować segregację śmieci.
5. Informacja o tym, jak szkoła planuje wykorzystać wyniki i wnioski z autoewaluacji do dalszej pracy.

Społeczność szkolna planuje w najbliższym czasie rozwiązywać wszystkie problemy, które powstały w wyniku autoewaluacji . Zapewnić uczniom jeszcze lepsze warunki do nauki, aby uczęszczanie do szkoły dawało im satysfakcję i poczucie docenienia.

IV. Rekomendacja koordynatora wojewódzkiej sieci szkół promujących zdrowie

Po zapoznaniu się z treścią niniejszego wniosku i załączników oraz na podstawie dotychczasowej współpracy ze szkołą .....

- a) Popieram wniosek szkoły o nadanie certyfikatu
- b) Nie popieram wniosku szkoły o nadanie certyfikatu⁵

Uzasadnienie (zarówno poparcia lub braku poparcia)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Imię i nazwisko wojewódzkiego koordynatora.....

Tel..... fax..... e-mail.....

Miejscowość ..... data..... Podpis.....

---

⁵ Właściwe podkreślić

V. Opinia i decyzja kapituły

1. Opinia członka kapituły dokonującego oceny wniosku szkoły i załączonej dokumentacji

Po zapoznaniu się z treścią niniejszego wniosku i załączników:

- a) Wnioskuje o nadanie szkole certyfikatu
- b) Wnioskuje o nie nadanie szkole certyfikatu⁶

Uzasadnienie;

.....
.....
.....
.....

Imię i nazwisko członka kapituły ..... podpis.....

2. Decyzja kapituły

- a) Szkoła otrzymuje certyfikat
- b) Szkoła nie otrzymuje certyfikatu

Uzasadnienie odmowy, zalecenia i inne uwagi;

.....
.....
.....
.....
.....

Imię i nazwisko przewodniczącego kapituły.....

Data..... podpis.....

---

⁶ Właściwe podkreślić

Informacja o szkole, której przyznany został Krajowy Certyfikat

(do umieszczenie na stronie internetowej www.ore.edu.pl)

1.	Nazwa szkoły	
2.	Adres szkoły	
3.	Województwo	
4.	Rok otrzymania Krajowego Certyfikatu	
5.	Organ prowadzący	
6.	Telefon/fax/mail/strona internetowa	
7.	Imię i nazwisko dyrektora szkoły	
8.	Imię i nazwisko koordynatora ds. promocji zdrowia	
9	Lokalizacja szkoły (<i>wieś, miasto-liczba mieszkańców</i>)	
10.	Liczba uczniów	
11.	Osiągnięcia szkoły w zakresie promocji zdrowia(mocne strony szkoły):	